

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4124/2022
27.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Младен Симић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, ВУ „Дедиње“ са седиштем у Београду, чији је заступник Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5298/21 од 13.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** Апелационог суда у Београду Гж1 5298/21 од 13.01.2022. године у ставу другом изреке (у преиначујућем делу) и одлуци о трошковима поступка из става четвртог и петог изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 5075/21 од 29.09.2021. године у деловима ставова првог и другог изреке којим је одбијен тужбени захтев на исплату плате за период од фебруара 2017. године закључно са октобром 2019. године, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате и да се у корист тужиље на те износе уплате доприноси за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО за исти период, и **одбија се** захтев тужиље да се обавезе тужена да јој накнади трошкове првостепеног и другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 5075/21 од 29.09.2021. године, ставом првим и другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име неисплаћене плате за период од јануара 2016. године закључно са октобром 2019. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате и да се на те износе обавезе тужена да за тужиљу, за исти период уплати доприносе за пензијско и

инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање ближе одређено тим ставовима изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 12.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5298/21 од 13.01.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у делу става првог и делу става другог изреке за исплату неисплаћене плате за период од 01.01.2016. године закључно са јануаром 2017. године са законском затезном каматом и за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање за период исти период, све ближе одређено у тим ставовима изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталим деловима ставова првог и другог изреке и обавезана тужена да тужиљи на име неисплаћене плате за период од фебруара 2017. године до закључно са октобром 2019. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате ближе одређене и наведене тим ставом изреке и да за тужиљу на наведене износе неисплаћене плате уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и одбијен је захтев тужене да се обавезе тужиља да јој накнади трошкове поступка у износу од 12.000,00 динара. Ставом четвртим и петим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 105.730,72 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и трошкове жалбеног поступка у износу од 28.230,72 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију у преиначујућем делу из става другог изреке и одлуци о трошковима поступка из ставова четвртог и петог изреке, због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбе чланова 403. став 2. тачка 2. и 404. ЗПП.

Тужиља је поднела одговор на ревизију тужене, са захтевом за накнаду трошкова састава истог.

По оцени Врховног суда ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20), због чега није било места оцени изузетне дозвољености ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је као цивилно лице у служби Војске Србије запослена код тужене на радном месту ... у Одсеку за ... . Тужена послодавац је запосленима и овде тужиљи обрачунавала и исплаћивала зараду умањену за 10% у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и

исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава. Министарство финансија сваке године доноси Списак корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр.107/16,118/17 и 105/18) према чијем садржају се ВУ „Дедење“ налази у колони под називом „други корисници јавних средстава“ који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора. Налазом и мишљењем судског вештака утврђена је висина потраживања за спорни период на име разлике умањене зараде у смислу наведеног закона, у појединачним месечним износима.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредби Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава, Уредбе о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама, Закона о буџетском систему и Правилника о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и налину за отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор, оценио да тужила неосновано потражује исплату разлике умањене плате за утужени период, при том налазећи да је у односу на потраживање за период од јануара 2016. године закључно са јануаром 2017. године, основан приговор застарелости истакнут од стране тужене, а из којих разлога је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд правилно закључио да је у односу на тужбени захтев у делу којим се захтева исплата разлике плате за период од 01.01.2016. године закључно са јануаром 2017. године наступила застарелост потраживања тужиле. У преосталом одбијајућем делу изреке за период од фебруара 2017. године закључно са октобром 2019. године, другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и усвојио тужбени захтев, налазећи се одредбе Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава не могу применити код туженог, који није корисник јавних средстава, с обзиром да послује по доходном принципу, због чега није постојао основ за умањење зарада у смислу одредбе члана 2. Закона о буџетском сиситему и члана 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Према одредбама Закона о Војсци Србије којима се уређује и организација Војске Србије, Војска Србије се организује у команде, јединице и установе. Чланом 195. тог Закона предвиђено је да услове, начин и поступак трансформације војних установа које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити и права и обавезе цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама до завршетка трансформације уредиће Влада. Из те одредбе произлази да војне установе обављају производну и услужну делатност, односно послове по принципу стицања и расподеле добити. На основу те одредбе је Влада Републике Србије донела Уредбу о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и

о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“ бр. 58/2008...10/2013). Војне установе које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити могу се трансформисати у војне установе које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, што је овде тужена. Министар одбране уредиће начин рада, пословања и управљања тим установама и одредиће војне установе које могу стећи статус правног лица.

Према одредби члана 104. Закона о одбрани („Сл. гласник РС“ бр. 116/07...36/2018), средстава за функционисање Војске Србије обезбеђује Министарство одбране у оквиру буџета Републике Србије, Министарство одбране може да остварује допунска средства пружањем услуга у складу са законом и другим прописима, министар одбране у оквиру одобрених апропријација врши распоред новчаних средстава установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, а посебним прописом уређује материјално и финансијско пословање буџетских корисника.

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“ бр. 54/09 са изменама и допунама), предвиђено је да су корисници јавних средстава директни и индиректни корисници буџетских средстава, а индиректни корисници буџетских средстава су и установе основане од стране Републике Србије, над којима оснивач преко директних корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања (члан 2. став 1. тачка 5. и 8.). Према одредби из члана 2. став 1. тачка 14. тог закона, јавни приходи су сви приходи које остварују корисници буџетских средстава. Апропријација је од стране Народне скупштине, Законом о буџету Републике Србије, дато овлашћење Влади за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, а апропријација за индиректне кориснике буџетских средстава се исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је у буџетском смислу одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава (члан 2. став 1. тачка 31).

Према наведеној одредби члана 2. став 1. тачка 8. Закона о буџетском систему оснивач, у овом случају Влада Републике Србије, преко директног корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања установа, као индиректних корисника буџетских средстава, што је тужена. Према томе, на тужену се односи Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава, јер је тужена корисник јавних средстава, услед чега је тужила и умањена зарада применом одредби наведеног Закона, па тужила нема право на накнаду разлике, односно умањене плате за спорни период, како то правилно закључује првостепени суд, а због чега је преиначена побијана пресуда и одбијена жалба тужиле.

Како је другостепена пресуда преиначена тако што је одбијена жалба тужиле, то је преиначена и одлука о трошковима поступка у побијаном делу, тако што је одбијен њен захтев за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Тужена је успела у поступку по ревизији, па јој на основу чланова 153. став 1, 154. став 2, 162. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара према АТ важећој у време предузимања ове парничне радње.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Применом члана 165. става 1. у вези члана 154. ЗПП, Врховни суд је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер то нису трошкови потребни за вођење ове парнице. Из изнетих разлога одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**